

THỰC TRẠNG CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC THỂ CHẤT DÀNH CHO SINH VIÊN KHÔNG CHUYÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC TÂY NGUYÊN

Lê Tử Trường⁽¹⁾; Trần Văn Hưng⁽²⁾

Thông tin bài báo:

Ngày nhận bài: 10/07/2025

Ngày phản biện: 28/09/2025

Ngày đăng: 31/10/2025

Tác giả liên hệ:

Trần Văn Hưng

Email: tvhung@ttn.edu.vn

Tập 15, số 5 (2025), trang 40-45

DOI: <https://doi.org/10.64024/upes13873>

Bản quyền © 2025. Bài báo này là công bố Truy cập Mở (Open Access) và được phân phối theo các điều khoản của Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0).

Tóm tắt:

Thông qua phân tích và tổng hợp tài liệu, khảo sát bằng bảng hỏi với 29 giảng viên/chuyên gia và 290 sinh viên và phân tích thống kê mô tả, nghiên cứu đã cho thấy chương trình Giáo dục thể chất (GDTC) dành cho sinh viên không chuyên tại Trường Đại học Tây Nguyên (ĐH Tây Nguyên) có cấu trúc hợp lý giữa học phần bắt buộc và tự chọn, nội dung phù hợp với nhiều đối tượng, nhưng còn hạn chế về tính cập nhật, sự gắn kết với hoạt động ngoại khóa và khả năng phát triển kỹ năng thực hành, đặc biệt là kỹ năng chuyên môn và ứng dụng thực tiễn. Nghiên cứu đề xuất định hướng phát triển chương trình GDTC theo xu hướng thể thao hiện đại, tăng cường thực hành gắn với thực tế, tích hợp kỹ năng mềm, cải thiện cơ sở vật chất và đẩy mạnh hoạt động ngoại khóa nhằm đáp ứng yêu cầu phát triển toàn diện cho sinh viên.

Từ khóa: Chương trình GDTC; sinh viên không chuyên; Trường ĐH Tây Nguyên.

Current Status of the Physical Education Program for Non-Specialized Students at Tay Nguyen University

Le Tu Truong⁽¹⁾; Tran Van Hung⁽²⁾

Summary:

Based on document analysis and synthesis, a questionnaire survey of 29 lecturers/experts and 290 students, and descriptive statistical analysis, this study examines the current status of the Physical Education (PE) program for non-specialized students at Tay Nguyen University. The results indicate that the program has a well-balanced structure between compulsory and elective courses, with content appropriate for diverse student groups. However, several limitations remain, including insufficient content updates, weak integration with extracurricular activities, and limited effectiveness in developing practical skills, particularly professional competencies and real-world applications. Accordingly, the study proposes directions for program development aligned with modern sports trends, with greater emphasis on practice-based learning connected to real-life contexts, the integration of soft skills, improvement of facilities, and the promotion of extracurricular activities to meet the requirements of students' holistic development.

Keywords: Physical education program; non-specialized students; Tay Nguyen University

Article Information:

Received: 10/07/2025

Review date: 28/09/2025

Published: 31/10/2025

Corresponding Author:

Tran Van Hung

Email: , tvhung@ttn.edu.vn

Vol 15, Issue 5 (2025), pp 40-45

DOI: <https://doi.org/10.64024/upes13873>

Copyright © 2025. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0).

ĐẶT VẤN ĐỀ

Giáo dục thể chất đóng vai trò thiết yếu trong hệ thống giáo dục nhằm phát triển toàn diện cho người học, không chỉ cung cấp tri thức về hoạt động GDTC và phát triển thể chất, mà còn góp phần hoàn thiện nhân cách và kỹ năng sống. Là một học phần bắt buộc trong chương trình đào tạo của các trường đại học, GDTC có mục tiêu cung cấp cho sinh viên những kiến thức cơ bản về vận động, phương pháp tập luyện TDTT, đồng thời hình thành các kỹ năng vận động nền tảng và thói quen rèn luyện sức khỏe lâu dài, và hỗ trợ tích cực cho quá trình học tập, phát triển toàn diện.

Trường ĐH Tây Nguyên là trường đào tạo đa ngành, việc xây dựng và tổ chức chương trình GDTC đặt ra nhiều yêu cầu về tính hiệu quả và khả năng đáp ứng với điều kiện thực tiễn của người học và nhà trường. Trong bối cảnh đổi mới giáo dục đại học hiện nay, việc đánh giá đúng thực trạng chương trình GDTC cho sinh viên không chuyên là cần thiết, góp phần cung cấp dữ liệu thực tiễn phục vụ việc nâng cao chất lượng hướng đến mục tiêu phát triển thể chất và nhân cách toàn diện cho sinh viên trong quá trình đào tạo.

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Nghiên cứu sử dụng phương pháp: phân tích và tổng hợp tài liệu, phương pháp điều tra khảo sát bằng bảng hỏi và phương pháp toán thống kê.

Mẫu khảo sát: 29 giảng viên/chuyên gia và 290 sinh viên Trường ĐH Tây Nguyên

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

1. Chương trình GDTC dành cho sinh viên không chuyên Trường Đại học Tây Nguyên

Chương trình GDTC trong giáo dục đại học được thiết kế nhằm trang bị cho sinh viên hệ thống kiến thức và kỹ năng vận động nền tảng, hình thành thói quen luyện tập thường xuyên, đồng thời phát triển thể lực, tầm vóc, nhân cách, kỹ năng xã hội và tinh thần tích cực, góp phần thực hiện mục tiêu giáo dục toàn diện. Theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo, sinh viên bắt buộc tích lũy tối thiểu 03 tín chỉ GDTC, các cơ sở đào tạo có thể điều chỉnh số tín chỉ phù hợp

với đặc thù ngành và điều kiện thực tiễn, đảm bảo tính linh hoạt và hiệu quả.

Nội dung chương trình GDTC dành cho sinh viên không chuyên Trường ĐH Tây Nguyên được cụ thể hóa thông qua đề cương chi tiết theo Quyết định số 1584/QĐ-ĐHTN-ĐTĐH năm 2023, trong đó xác định rõ mục tiêu, nội dung, phương pháp giảng dạy đánh giá kết quả học tập và tài liệu tham khảo. Chương trình hướng đến việc cung cấp kiến thức, kỹ năng vận động cơ bản, nâng cao sức khỏe thể chất và tinh thần, đồng thời bồi dưỡng nhân cách, thái độ tích cực và thúc đẩy phong trào thể dục thể thao, góp phần xây dựng môi trường đại học lành mạnh, tích cực và phát triển bền vững.

2. Đánh giá chương trình GDTC dành cho sinh viên không chuyên Trường Đại học Tây Nguyên

Đánh giá chung: Chương trình GDTC được xây dựng với 03 tín chỉ, quy định rõ chuẩn đầu ra về kiến thức, kỹ năng vận động, phạm vi và cấu trúc nội dung giảng dạy, cùng phương pháp, hình thức tổ chức và tiêu chí đánh giá kết quả học tập. Nội dung được thiết kế theo từng trình độ đào tạo với học phần bắt buộc và tự chọn, bảo đảm tính khoa học, hệ thống và phù hợp thực tiễn, qua đó nâng cao chất lượng rèn luyện thể chất, góp phần phát triển toàn diện thể lực, phẩm chất và năng lực của sinh viên.

2.1. Đánh giá điểm mạnh và hạn chế

Trong quá trình nghiên cứu, nhóm tác giả tiến hành khảo sát bằng phiếu hỏi tới 29 giảng viên và các nhà chuyên môn nhằm đánh giá điểm mạnh và hạn chế của chương trình GDTC. Kết quả tổng hợp được trình bày tại bảng 1 và bảng 2.

Kết quả khảo sát tại bảng 1 cho thấy chương trình GDTC được giảng viên và các nhà chuyên môn đánh giá tích cực ở hầu hết các tiêu chí. Chương trình có cấu trúc hợp lý, nội dung đáp ứng mục tiêu, đồng thời bảo đảm tính công bằng giữa các nhóm đối tượng.

Kết quả khảo sát tại bảng 2 cho thấy chương trình GDTC vẫn tồn tại một số hạn chế cần khắc phục như việc cập nhật nội dung, tăng cường liên kết ngoại khóa, mở rộng môn kỹ thuật cao, tích hợp kỹ năng mềm và điều chỉnh cấu trúc là những ưu tiên cần được quan tâm cải tiến khi phát triển chương trình.

Bảng 1. Kết quả khảo sát điểm mạnh của chương trình GDTC (n=29)

TT	Nội dung đánh giá	Hoàn toàn đồng ý (m _i /%)	Đồng ý (m _i /%)	Không đồng ý (m _i /%)	Hoàn toàn không đồng ý (m _i /%)
1	Cấu trúc chương trình GDTC hợp lý giữa học phần bắt buộc và tự chọn	12	16	1	0
		41.38	55.17	3.45	0.00
2	Các học phần tự chọn đa dạng, phù hợp với nhu cầu người học	15	11	2	1
		51.72	37.93	6.90	3.45
3	Có học phần riêng cho sinh viên sức khỏe hạn chế là phù hợp	19	10	0	0
		65.52	34.48	0.00	0.00
4	Nội dung học phần phù hợp với mục tiêu phát triển thể chất	13	15	0	1
		44.83	51.72	0.00	3.45
5	Thời lượng tín chỉ hợp lý với sinh viên không chuyên	11	16	1	1
		37.93	55.17	3.45	3.45

Bảng 2. Kết quả khảo sát điểm hạn chế của chương trình GDTC (n=29)

TT	Nội dung đánh giá chương trình GDTC	Hoàn toàn đồng ý (m _i /%)	Đồng ý (m _i /%)	Không đồng ý (m _i /%)	Hoàn toàn không đồng ý (m _i /%)
1	Một số học phần chưa được cập nhật theo xu hướng thể thao hiện đại	9	14	3	3
		31.03	48.28	10.34	10.34
2	Chương trình còn thiếu liên kết với hoạt động thể thao ngoại khóa	12	10	3	4
		41.38	34.48	10.34	13.79
3	Chưa chú trọng đủ đến các môn thể thao kỹ thuật cao	14	9	5	1
		48.28	31.03	17.24	3.45
4	Chưa tích hợp GDTC với phát triển kỹ năng mềm	9	18	1	1
		31.03	62.07	3.45	3.45
5	Cách phân bổ học phần còn hạn chế về tính linh hoạt	10	16	1	2
		34.48	55.17	3.45	6.90

2.2. Đánh giá mức độ đáp ứng kiến thức, kỹ năng của chương trình GDTC

Nghiên cứu tiến hành khảo sát trên 02 nhóm đối tượng gồm: ý kiến đánh giá của 29 giảng viên và nhà chuyên môn; ý kiến đánh giá của 290 sinh viên sau khi hoàn thành các học phần GDTC nhằm phân tích mức độ đáp ứng về kiến thức, kỹ năng của chương trình. Kết quả được tổng hợp tại bảng 3 và 4.

Kết quả khảo sát cho thấy mức độ đáp ứng kiến thức và kỹ năng của chương trình GDTC còn chưa đồng đều. Chương trình cần tăng cường nội dung cập nhật kiến thức theo xu hướng phát triển thể thao hiện đại, đổi mới phương pháp, gắn kết thực hành với thực tiễn và chú trọng phát triển kỹ năng chuyên môn, vận động, cùng năng lực tự học cho sinh viên.

Để hoạt động tự rèn luyện thể dục thể thao

Bảng 3. Ý kiến đánh giá của giảng viên và nhà chuyên môn về đáp ứng kiến thức, kỹ năng thể dục thể thao của chương trình GDTC

TT	Nội dung đánh giá	Hoàn toàn đồng ý (m _i /%)	Đồng ý (m _i /%)	Không đồng ý (m _i /%)	Hoàn toàn không đồng ý (m _i /%)
Đánh giá về đáp ứng kiến thức của chương trình GDTC					
1	Nội dung học phần cung cấp kiến thức cơ bản và chuyên sâu phù hợp với từng môn thể thao	6	15	7	1
		20.69	51.72	24.14	3.45
2	Chương trình đảm bảo tính cập nhật kiến thức theo xu hướng phát triển thể thao hiện đại	5	12	9	3
		17.24	41.38	31.03	10.34
3	Mức độ kiến thức được thiết kế phù hợp với sinh viên không chuyên ngành GDTC	7	13	7	2
		24.14	44.83	24.14	6.90
4	Sự phân bổ kiến thức giữa học phần bắt buộc và tự chọn đảm bảo tính hợp lý	4	10	12	3
		13.79	34.48	41.38	10.34
5	Chương trình cung cấp đầy đủ kiến thức và quy tắc luật chơi của các môn thể thao	2	17	7	3
		6.90	58.62	24.14	10.34
Đánh giá về đáp ứng kỹ năng của chương trình GDTC					
1	Các học phần giúp sinh viên hình thành và phát triển kỹ năng vận động cơ bản	2	9	14	1
		7.69	31.03	48.28	3.45
2	Chương trình hỗ trợ rèn luyện kỹ năng chuyên môn đặc thù của từng môn thể thao	4	9	14	2
		13.79	31.03	48.28	6.90
3	Các hoạt động thực hành tạo cơ hội cho sinh viên áp dụng kỹ năng trong bối cảnh thực tế	5	8	13	3
		17.24	27.59	44.83	10.34
4	Học phần tạo điều kiện phát triển kỹ năng phối hợp, hợp tác trong hoạt động thể thao	3	12	12	2
		10.34	41.38	41.38	6.90
5	Sinh viên được rèn luyện kỹ năng tự học và tự rèn luyện thể thao ngoài giờ học chính khóa	6	11	9	3
		20.69	37.93	31.03	10.34

đạt hiệu quả, sinh viên cần được trang bị đầy đủ kiến thức và kỹ năng thiết yếu, tạo nền tảng duy trì và phát triển thể lực, nâng cao sức khỏe, đồng thời áp dụng hiệu quả phương pháp tập luyện vào thực tiễn. Nghiên cứu này khảo sát 290 sinh viên sau khi hoàn thành các học phần GDTC, tập trung đánh giá mức độ đạt được: kiến thức, hiểu biết chuyên môn, kỹ năng vận động cơ bản, kỹ năng chuyên môn đặc thù và khả năng ứng dụng vào thực tế. Kết quả trình bày tại bảng 4.

Kết quả khảo sát 290 sinh viên sau khi hoàn thành các học phần GDTC cho thấy, mức độ đạt được về kiến thức và kỹ năng còn chưa đồng đều. Chương trình đáp ứng một phần mục tiêu đào tạo nhưng còn khoảng cách lớn, đặc biệt ở kỹ năng thực hành và ứng dụng. Điều này đòi hỏi cải tiến nội dung, phương pháp và hình thức tổ chức nhằm nâng cao hiệu quả GDTC, đáp ứng yêu cầu phát triển toàn diện của sinh viên.

Bảng 4. Ý kiến đánh giá của sinh viên về đáp ứng kiến thức, kỹ năng thể dục thể thao của chương trình GDTC

TT	Nội dung đánh giá	Hoàn toàn đồng ý (m _i /%)	Đồng ý (m _i /%)	Không đồng ý (m _i /%)	Hoàn toàn không đồng ý (m _i /%)
Đánh giá về đáp ứng kiến thức của chương trình GDTC					
1	Nội dung học phần cung cấp kiến thức cơ bản và chuyên sâu phù hợp với từng môn thể thao	61	90	83	56
		21.03	31.03	28.62	19.31
2	Chương trình đảm bảo tính cập nhật kiến thức theo xu hướng phát triển thể thao hiện đại	49	93	102	46
		16.90	32.07	35.17	15.86
3	Mức độ kiến thức được thiết kế phù hợp với sinh viên không chuyên ngành GDTC	65	81	97	47
		22.41	27.93	33.45	16.21
4	Sự phân bổ kiến thức giữa học phần bắt buộc và tự chọn đảm bảo tính hợp lý	76	77	98	39
		26.21	26.55	33.79	13.45
5	Chương trình cung cấp đầy đủ kiến thức và quy tắc luật chơi của các môn thể thao	54	125	67	45
		18.56	43.10	23.10	15.52
Đánh giá về đáp ứng kỹ năng của chương trình GDTC					
1	Các học phần giúp sinh viên hình thành và phát triển kỹ năng vận động cơ bản	55	85	111	39
		18.97	29.31	38.28	13.45
2	Chương trình hỗ trợ rèn luyện kỹ năng chuyên môn đặc thù của từng môn thể thao	47	78	126	39
		16.21	26.90	43.45	13.45
3	Các hoạt động thực hành tạo cơ hội cho sinh viên áp dụng kỹ năng trong bối cảnh thực tế	56	69	117	48
		19.31	23.79	40.34	16.55
4	Học phần tạo điều kiện phát triển kỹ năng phối hợp, hợp tác trong hoạt động thể thao	67	97	91	35
		23.10	33.45	31.38	12.07
5	Sinh viên được rèn luyện kỹ năng tự học và tự rèn luyện thể thao ngoài giờ học chính khóa	53	91	98	48
		18.28	31.38	33.79	16.55

2.3. Định hướng phát triển chương trình GDTC cho sinh viên không chuyên Trường Đại học Tây Nguyên

Trên cơ sở kết quả khảo sát và phân tích thực trạng, việc phát triển chương trình GDTC cần hướng tới nâng cao đồng thời kiến thức và kỹ năng TDTT, đáp ứng yêu cầu rèn luyện sức khỏe, phát triển thể lực và hình thành thói quen vận động cho sinh viên. Chương trình cần thiết kế cân đối giữa học phần bắt buộc và tự chọn, đảm bảo tính đa dạng, cập nhật xu hướng thể thao hiện đại và phù hợp với người học.

Về kiến thức, cần mở rộng và làm sâu nội dung lý thuyết, bổ sung kiến thức chiến thuật, luật thi đấu và nguyên lý huấn luyện thể thao.

Về kỹ năng, chú trọng phát triển kỹ năng vận động cơ bản, kỹ năng chuyên môn đặc thù, tăng cường cơ hội thực hành và ứng dụng trong môi trường thực tế, đồng thời tích hợp rèn luyện kỹ năng mềm như hợp tác, tổ chức hoạt động và tự rèn luyện ngoài giờ học. Quá trình đổi mới cần gắn với cải tiến phương pháp giảng dạy, nâng cấp cơ sở vật chất và đẩy mạnh hoạt động ngoại khóa, nhằm đảm bảo chương trình GDTC phát huy hiệu quả trong bối cảnh giáo dục đại học hiện nay.

KẾT LUẬN

Kết quả nghiên cứu cho thấy chương trình GDTC cho sinh viên không chuyên Trường ĐH Tây Nguyên đã đạt một số mục tiêu cơ bản về

Định hướng phát triển chương trình GDTC cho sinh viên không chuyên cần theo hướng đa dạng về nội dung và hình thức, đáp ứng nhu cầu người học

trang bị kiến thức và kỹ năng vận động nền tảng, với cấu trúc hợp lý giữa học phần bắt buộc và tự chọn, nội dung đáp ứng đa dạng đối tượng, kể cả sinh viên có sức khỏe hạn chế. Tuy nhiên, mức độ hài lòng đối với các tiêu chí như tính cập nhật nội dung, liên kết với hoạt động ngoại khóa, khả năng ứng dụng kỹ năng vào thực tiễn vẫn ở mức trung bình. Đặc biệt, kỹ năng thực hành chuyên môn và áp dụng trong bối cảnh thực tế chưa đạt kỳ vọng, phản ánh khoảng cách giữa mục tiêu đào tạo và hiệu quả triển khai.

Cần phát triển chương trình theo hướng cập nhật nội dung phù hợp xu thế thể thao hiện đại, tăng cường thực hành gắn với thực tiễn, tích hợp kỹ năng mềm, mở rộng hoạt động ngoại khóa, cải tiến phương pháp giảng dạy và đầu tư cơ sở vật chất nhằm nâng cao hiệu quả GDTC và đáp ứng yêu cầu phát triển toàn diện cho sinh viên.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2015), *Thông tư số 25/2015/TT-BGDĐT: Quy định về chương trình môn học Giáo dục thể chất thuộc các chương trình đào tạo trình độ đại học.*

2. Chính phủ (2015), *Nghị định số 11/2015/NĐ-CP, quy định về giáo dục thể chất và hoạt động thể thao trong nhà trường*, Hà Nội.

3. Phạm Hùng Mạnh, Chu Vương Thìn & Y RôBi Bkrông. (2024). "Một số giải pháp nâng cao hoạt động giáo dục thể chất tại Trường Đại học Tây Nguyên", *Tạp chí Khoa học và đào tạo thể thao*, số 27/3/2024, Nxb Tổng hợp Đà Nẵng, tr27-34.

4. Trần Văn Hưng, Lê Anh Vinh, & Nguyễn Thanh Hưng (2024), "Một số biện pháp quản lý nâng cao hiệu quả hoạt động giáo dục thể chất tại Trường Đại học Tây Nguyên", *Tạp chí Khoa học Giáo dục Việt Nam*, 20(8), 79–86. <http://vjcs.vnies.edu.vn/vi?year=2024&journal=14673>

5. Trường Đại học Tây Nguyên (2024), *Quy định tổ chức giảng dạy môn Giáo dục thể chất đối với đào tạo trình độ đại học Trường Đại học Tây Nguyên.*